

Áfa&Számlázás

Általános forgalmi adó a hazai és nemzetközi gyakorlatban

V. évfolyam 10. szám, 2014. október

TARTALOM

BonácZ Zsolt rovata

- Fuvarozással járó termékértékesítés teljesítési helye 1
- l Általános szabály
 - l Termék fel- vagy összeszerelésével járó értékesítés
 - l Bizományosi értékesítés
 - l Vevői készlet
 - l Jogalap nélkül felszámított áfát tartalmazó számla befogadásának kockázata
 - l Példák

Dr. Pályi Zoltán rovata

- Pénztárgépes számlák és nyugták utólagos helyesbítésének módszerei és problémái 4
- l Helytelen vevőinformációk kerülnek a számlára
 - l A vásárló elfelejt számlát kérni, és csak nyugtát kap
 - l Diplomáciai és konzuli képviselőt elfelejt számlát kérni jövedéki termék beszerzéséről

Vira Sándor rovata

- Az áfa-ellenőrzésről (5. rész) 7
- l Fellebbezés
 - l Másodfokú határozat
 - l Bírósági kereset
 - l Felügyeleti intézkedés iránti kérelem

Dr. Csátaljay Zsuzsanna rovata

- A tárgyi eszköz fogalma 10
- l Tartós használat
 - l Rendeltetésszerű használat
 - l A tárgyi eszköz típusai
 - l Lízingtárgyak kezelése
 - l Áfa-levonás a tárgyi eszköz beszerzése, aktiválása esetén
 - l Mikor vonható le az áfa?

BONÁ CZ ZSOLT ROVATA

Fuvarozással járó termékértékesítés teljesítési helye

Cikkünkben azoknak a termékértékesítéseknek az adózását tekintjük át, ahol az értékesítés teljesítése együtt jár a termék fuvarozásával, valamint kitérünk az ügyletben vevői pozícióban részt vevő belföldi adóalanyok adókockázatára is, amely a jogalap nélkül áthárított áfát tartalmazó számlára alapozott adólevonásból következik.

Amennyiben belföldi adóalany terméket értékesít más vállalkozás részére, akkor mindenképpen meg kell vizsgálnia, hogy az áfatörvény értelmében az ügyletet hol teljesítette. Ennek azért van jelentősége, mert az áfatörvény tárgyi hatálya alá a belföldön teljesített termékértékesítés esik.

Ha az áfatörvény alapján a teljesítés helye nem belföld, akkor belföldi áfa felszámítására nincs jogalap, hiszen az ügylet belföldön nem adóztható.

A teljesítés helyének vizsgálatát két, belföldön nyilvántartásba vett adóalany között létrejött termékértékesítés esetében sem mulaszthatja el az eladó, mivel termékértékesítés esetében a teljesítés helyének meghatározásánál nem releváns körülmény az, hogy a vevő belföldön nyilvántartásba vett adóalany. A vevő részéről is elengedhetetlen a teljesítés helyének vizsgálata annak érdekében, hogy elkerülje olyan számla befogadását, amely jogalap nélkül felszámított áfát tartalmaz. Ennek kockázatára a cikk végén külön is kitérek.

Általános szabály

A termék elfuvarozásával járó értékesítés esetében a teljesítés helyének meghatározására vonatkozó általános szabályt az Áfa tv. 26. §-a tartalmazza.

Az Áfa tv. 26. §-a szerint abban az esetben, ha a küldeménykénti feladást vagy a fuvarozást akár az értékesítő, akár a beszerző vagy – bármelyikük javára – más végzi, a termék értékesítésének teljesítési helye az a hely, ahol a termék – a beszerző nevére szóló rendeltetéssel – a küldeménykénti feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor van.

Tehát az általános szabály szerint a teljesítés helye a fuvarozás megkezdésének helyén van, s nem a rendeltetés helyén.

E szabályozás alapján, ha egy belföldi adózó úgy értékesít terméket, hogy azt külföldön adja fel a vevője részére, a szóban forgó értékesítést – függetlenül a vevő adójogi illetőségétől – nem kezelheti belföldi adóalanyként teljesített ügyletként.

Nagyon sok esetben az általános szabály oly módon valósul meg, hogy a belföldi adóalany az általa értékesített terméket más tagállamban vásárolja meg, s az ottani eladójától fuvaroztatja el vevője részére. Ezt szemlélteti a következő példa:

„N” német cég leányvállalatot alapított Magyarországon „NH” Kft. név alatt. „NH” Kft. kizárólag üzletkötőket foglalkoztat, akik az értékesítéseket bonyolítják. Belföldön vagy más tagállamban saját vagy bérelt raktárral

nem rendelkezik. „NH” Kft. kizárólag „N” német cég termékeit értékesíti tovább harmadik személyek részére. Tegyük fel, hogy „NH” Kft. termékeket értékesített egy francia cég részére. A francia cég részére értékesített termékeket az „NH” Kft. által megbízott cseh fuvarozó cég „N” német cég németországi raktárából fuvarozta el a francia vevő Franciaországban található telephelyére.

Nyilvánvaló, hogy a leírt esetben „NH” Kft. értékesítését nem adózhatja le belföldi adóalanyként, hiszen az általa értékesített termék Magyarország területén nem is járt. Ennek következtében az értékesítést nem minősítheti belföldi adóalanyként teljesített adómentes Közösségen belüli termékértékesítésnek. „NH” Kft. értékesítését Németországban, német adóalanyként köteles kezelni, mivel a termék elfuvarozásával járó értékesítés Németország területén kezdődött meg.

Tegyük fel, hogy a leírt módon végrehajtott értékesítésnél a vevő egy belföldi „M” nevű cég. Ekkor is az előzőleg említett szabályok az irányadóak, amelynek következtében „NH” Kft. nem bocsáthat ki a magyar adóhatóság által kiadott adószáma alatt áfás számlát „M” Kft. részére. „NH” Kft. adómentes számlát sem állíthat ki „M” Kft.-nek, mivel az áfatörvény kizárólag olyan termékértékesítéseket minősít adómentesnek, amelyeknél a teljesítés helye belföld.

„M” cég beszerzését Közösségen belüli termékbeszerzésként kell kezelnie, hiszen olyan ügyletben vesz részt vevői minőségben, amelynél az ügylet következtében annak tárgyát képező termék más tagállam területéről belföldre került, s az eladót más tagállamban teljesített értékesítése folytán adómentesség illeti meg.

Álláspontommal szemben felmerülhet az a kifogás, hogy a vázolt helyzetet saját tulajdonú termék mozgatásaként kell értékelni, így az értékesítés lehet belföldi teljesítési helyű. Megítélésem szerint a leírt esetben nem lehet szó saját tulajdonú termék Németországból Magyarországra történő mozgatásáról, hiszen az „M” Kft. részére értékesített termékek közvetlenül Németországból kerültek feladásra. Továbbá a fuvarozás folyamata – már csak azért is, mert „NH” Kft.-nek nincs belföldön raktára – nem arra irányult, hogy „N” németországi cég né-

metországi raktárából kitarolt termékek egy későbbi, belföldön megkezdődő fuvarozási folyamat útján történő, értékesítés céljából behozatalra kerüljenek Magyarország területére.

Az általános szabály irányadó abban az esetben is, ha a külföldről induló fuvarozás belföldön logisztikai célból (pl. átrakodás egyik fuvarszközről egy másik fuvarszközre) megszakad. Ezt szemlélteti a következő példa az előző példa szerinti alaphelyzetből kiindulva:

Az „NH” Kft. által megbízott szállítványozó cég a termékeket vasúton fuvaroztatja el Sopronig, majd azokat onnan egy magyar közúti fuvarozó cég szállítja tovább tehergépkocsikkal „M” Kft. budapesti telephelyére. Ebben az esetben az egyik fuvarszközről a másik fuvarszközre történő átrakodás helye nem tekinthető a fuvarozás megkezdésének helyének, mivel újra-feladásról nincs szó, a fuvarozás folyamata nem szakadt meg. Tehát „NH” Kft. továbbra sem jogosult belföldi adóalanyként számlát kibocsátani „M” Kft. felé.

Mindenképpen felmerül az a kérdés, hogyan oldhatná meg „NH” Kft. jogszerűen azt, hogy a teljesítés helyére vonatkozó általános szabály alapján belföldön teljesítsen termékértékesítést „M” Kft. felé. Erre abban az esetben nyílik mód, ha „NH” Kft. belföldön raktárt létesít, ahonnan kezdődik az „M” Kft. részére értékesített termékek elfuvarozásának folyamata.

Tehát az első példában vázolt esetben a cseh fuvarozó cég „N” német cég németországi raktárából kitarolt termékeket „NH” Kft. belföldi raktárába viszi, ahol betárolják őket, s ezt követően kerül sor az „M” Kft. részére történő értékesítéshez kapcsolódó fuvarozás megkezdésére.

„NH” Kft. nem hagyhatja figyelmen kívül a **rendeltetésszerű joggyakorlás** követelményét sem, amelyet az Art. 2. §-a tartalmaz a következők szerint:

„(1) Az adójogviszonyokban a jogokat rendeltetésszerűen kell gyakorolni. Az adótörvények alkalmazásában nem minősül rendeltetésszerű joggyakorlásnak az olyan szerződés vagy más jogügylet, amelynek célja az adótörvényben foglalt rendelkezések megkerülése.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetekben az adóhatóság az adót az összes

körülményre, különösen a rendeltetésszerű joggyakorlás esetén irányadó adófizetési kötelezettségre figyelemmel – ha az adó alapja így nem állapítható meg, becsléssel – állapítja meg.”

„NH” Kft. megsérti a rendeltetésszerű joggyakorlás elvét, ha csak formailag létesít belföldön raktárt. Ez a helyzet állapítható meg például akkor, ha a cseh fuvarozó ugyan megáll a belföldi raktárként „kinevezett” ingatlanon, de a rakomány lerakódása nélkül folytatja útján „M” Kft. telephelyére. Ebben az esetben úgyszintén nincs szó újra-feladásról, csupán a fuvarozás folyamata „szünetelt”, de ennek nincs adójogi következménye.

Termék fel- vagy összeszerelésével járó értékesítés

Erre az esetre az Áfa tv. 32. §-a speciális rendelkezést tartalmaz, amely szerint ha a küldeménykénti feladást vagy a fuvarozást akár az értékesítő, akár a beszerző vagy – bármelyikük javára – más végzi, és az értékesített termék olyan fel- vagy összeszerelés tárgyául szolgál, amelyet az értékesítő maga vagy javára más végez, függetlenül attól, hogy azt kíséri-e próbaüzem vagy sem, **a termék értékesítésének teljesítési helye az a hely, ahol a termék fel- vagy összeszerelése, illetőleg annak üzembe helyezése történik.**

Az Áfa tv. 32. §-a kizárólag olyan esetre vonatkozatható, amikor a fel- vagy összeszerelés tárgyát képező termék fuvarozásának folyamata nem belföldön kezdődik meg, viszont a fel- vagy összeszerelés belföldön valósul meg.

Az Áfa tv. 139. §-a értelmében – többek között – abban az esetben, ha a termékértékesítés teljesítési helyének megállapítására a 32. §-t kell alkalmazni, akkor az adót a terméket beszerző, belföldön nyilvántartásba vett adóalany fizeti, feltéve, hogy a terméket értékesítő adóalany belföldön gazdasági céllal nem telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye nincs belföldön. A szóban forgó adózási konstrukciót mutatja be az alábbi példa:

„N” német cég leányvállalatot alapított Magyarországon „NH” Kft. név alatt. „NH” Kft. kizárólag az „N” német cég által gyártott műszaki beren-

dezek összeszerelését végzi el annak megbízásából. Ennek megfelelően „NH” Kft. kizárólag szerelőket foglalkoztat. „N” német cég műszaki berendezést értékesített „H” Kft. részére, amelyet az „N” német cég által megbízott cseh fuvarozó cég „N” német cég németországi gyárából „H” Kft. belföldi telephelyére fuvarozott el. A műszaki berendezés összeszerelését „NH” Kft. végezte el „H” Kft. belföldi telephelyén.

A leírt esetben „N” német cég termékértékesítését ugyan belföldön teljesítette, de ennek folytán nem vált belföldi adóalannyá, mivel belföldön nem kötelezett adófizetésre, hiszen belföldön az összeszerelés elvégzésére nem létesített állandó telephelyet. Ennek következtében „H” Kft. felé német adóalanyként bocsáthat ki áfa felszámítása nélkül számlát.

A fizetendő adót „H” Kft. köteles megállapítani, amelyet olyan mértékben vehet figyelembe levonható adóként, amilyen mértékben az „N” német cégtől megvásárolt műszaki berendezést adólevonásra jogosító gazdasági tevékenységéhez használja.

„NH” Kft. szolgáltatást teljesít „N” német cég felé, amelynél a teljesítés helye „N” német cég gazdasági letelepedésének helye. „N” német cég belföldi gazdasági letelepedésének hiányában a teljesítés helye nem belföld, így „NH” Kft. az áfatörvény hatályán kívüli szolgáltatást számlázhat „N” német cég részére, ezért az áfa felszámítását mellőzheti.

Mi a helyzet akkor, ha a műszaki berendezést „NH” Kft. vásárolja meg „N” német cégtől, fuvaroztatja be belföldre és értékesíti tovább „H” Kft. részére azzal, hogy az összeszerelésre is kötelezettséget vállal.

Ebben az esetben „NH” Kft. részéről nem valósul meg olyan termékértékesítés, amely fuvarozás tárgyát képezi, hiszen értékesítését oly módon köteles teljesíteni „H” Kft. részére, hogy a műszaki berendezést összeszerelt állapotban adja át. A műszaki berendezés fuvarozásával járó értékesítést „N” német cég értékesítése valósította meg, amelynél a rendeltetés helye belföld. „N” cég német adóalanyként adómentes közösségen belüli értékesítést teljesít, ezáltal „NH” Kft. részéről a műszaki berendezés megvásárlása belföldön megvalósult Közösségen belüli termékbeszerzésnek minősül.

Az „NH” Kft. által teljesített értékesítés esetében a teljesítés helye belföld, amelyet terhelő adó mértéke 27%. Az áfatörvény értelmében ha az értékesített termék nem képezi fuvarozás tárgyát, a teljesítés helye az a hely, ahol a termék az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontjában volt.

Bizományosi értékesítés

A megbízó a bizományos részére rendelkezési jogot biztosít, amely a bizományost feljogosítja arra, hogy a megbízótól átvett termékeket harmadik személy felé saját nevében, de a megbízó javára értékesítse.

A bizományos által harmadik személy teljesített termékértékesítés esetében a teljesítés helyét az előzőleg leírt elvek mentén kell meghatározni. Azonban azt a szabályt is figyelembe kell venni, hogy **a bizományi készlet mozgatása egyik tagállamból a másikba önállóan értékelendő adózási esemény.**

A bizományosként végrehajtott termékértékesítések lehetséges adózási megítéléseit a követő példa szemlélteti:

„N” német cég leányvállalatot alapított Magyarországon „NH” Kft. név alatt. „NH” Kft. kizárólag az „N” német cég által forgalmazott termékeket értékesíti bizományosként.

a) eset:

„NH” Kft. kizárólag üzletkötőket foglalkoztat, akik az értékesítéseket bonyolítják belföldön vagy más tagállamban, saját vagy bérelt raktárral nem rendelkezik. „N” német cég termékeit „NH” Kft. bizományosként „H” Kft. részére értékesítette oly módon, hogy azokat az „NH” Kft. által megbízott cseh fuvarozó cég „N” német cég németországi raktárából fuvarozta el „H” Kft. budapesti telephelyére. Ebben az esetben egyértelmű, hogy „N” cég a bizományosi készlet feletti rendelkezési jogát már németországi raktárában átadta, így a „H” Kft. részére történő fuvarozás megkezdődhetett, s meg is kezdődött a németországi raktárból. „NH” Kft. értékesítését Németországban, német adóalanyként köteles kezelni, mivel az általa értékesített termék fuvarozását tárgyát képezte, s a fuvarozás folyamata Németország területén kezdődött meg.

b) eset:

„NH” Kft. rendelkezik belföldi raktárral, ahova az „N” német cég által bizományi értékesítésre átadott termékeket beraktározza, s onnan fuvarozza el vevői részére. A felek megállapodása szerint a rendelkezési jog átadása „NH” Kft. belföldi raktárába történik. Ennek megfelelően az „N” német cég által megbízott fuvarozó szállította el a bizományi értékesítés céljára átadott termékeket a németországi raktárból „NH” Kft. belföldi raktárába. Ebből adódóan azzal az időponttal, amikor „NH” Kft. harmadik személy részére – saját nevében, de „N” cég javára – teljesíti termékértékesítést, „N” cég adómentes Közösségen belüli termékértékesítést teljesít „NH” Kft. részére. Az ügylet „NH” Kft. részéről Közösségen belüli termékbeszerzésként kezelendő, mivel annak következtében a bizományi készlet Németországból Magyarország területére került. „NH” Kft. bizományosként vevői részére belföldön teljesít termékértékesítéseket, hiszen a fuvarozás megkezdésének helye a belföldi raktár, ahonnan a fuvarozás folyamata megkezdődik.

c) eset:

„NH” Kft. rendelkezik belföldi raktárral, ahova „N” német cég által bizományi értékesítésre átadott termékeket beraktározza, s onnan fuvarozza el vevői részére. A felek megállapodása szerint a rendelkezési jog átadása „N” cég raktárába történik. Ebből adódóan az „NH” Kft. által megbízott fuvarozó szállította el a bizományi értékesítés céljára átadott termékeket a németországi raktárból „NH” Kft. belföldi raktárába. Ebben az esetben a bizományi értékesítésre átvett termék „NH” Kft. általi fuvaroztatása folytán annak mozgatása valósult meg Németországból Magyarországra, amely az „NH” Kft. részéről belföldön adóköteles Közösségen belüli termékbeszerzésként kezelendő. A bizományi értékesítésre átvett termék „NH” Kft. általi elfuvaroztatását Németországból a német adózási szabályok alapján kell megítélni (elvileg adómentes ügyletként kezelendő). „NH” Kft. bizományosként belföldön teljesít termékértékesítéseket vevői részére, hiszen a fuvarozás megkezdésének helye a belföldi raktár, ahonnan a fuvarozás folyamata megkezdődik.

Vevői készlet

Az áfatörvény speciális szabályként határozza meg a vevői készlet fogalmát a következők szerint [Áfa tv. 259. § 26. a)]:

„belföldön a termék leendő beszerzőjének saját raktárába vagy általa bérelt raktárba készletezésre fizikailag betárolt olyan terméket jelenti, amely a tárolás tartama alatt a termék leendő értékesítőjének tulajdonosi rendelkezése alatt áll, anélkül, hogy ez idő alatt a termék használatára, egyéb módon történő hasznosítására – ide nem értve a kipróbálást és a próbagyártást – bárki jogosult lenne, továbbá a termékértékesítés teljesítésével egyúttal, amelyet a termék leendő beszerzője kezdeményez, a termék fizikai kitárolása is megtörténik”.

A vevői készlet belföldön kizárólag akként értelmezhető, hogy más tagállambeli illetőségű vállalkozás belföldi áfa-alanynál helyez el vevői készletnek minősülő árukészletet, tehát két belföldi áfa-alany közötti relációban vevői készlet fogalma nem értelmezett.

A vevői készletből történt értékesítés miatt más tagállamban adóalanyként nyilvántartott vállalkozás nem válik belföldi áfa-alanná, az értékesítést a vevői készletként történő fuvarozás megkezdésének helye szerinti tagállamban teljesített értékesítésként számolhatja el (a vevői készlet minősítés miatt a termék belföldre történő befuvározása sem minősül az áfatörvény tárgyi hatálya alá tartozó eseménynek), míg a belföldi áfa-alany vevő belföldön Közösségen belüli termékbeszerzésként kötelezett áfa-fizetésre.

A vevői készlet konstrukciója „csupán” adózási lehetőség a saját tulajdonú termék belföldre továbbító, más tagállamban adóalanyként nyilvántartásba vett vállalkozás számára. Ha ezzel nem kíván élni, akkor árukészletének belföldre történő behozatalát megelőzően az adóhatóságnál áfa-alanyként bejelentkezik. Ennek következtében a belföldi adóalany raktárában, későbbi értékesítés érdekében elhelyezett árukészlete nem tekinthető vevői készletnek, hiszen azal összefüggésben belföldön nyilvántartásba vett áfa-alanyként terheli adókötelezettség. Ekkor saját tulajdonú termékének más tagállamból belföldre történő behozatala után belföldi adó-

alanyként Közösségen belüli termékbeszerzés jogcímén adózik. A behozott termékek belföldi értékesítését terhelő adót annak körülményei alapján kell megállapítani.

A vevői készletből végrehajtott termékértékesítések adózását a alábbi példa szemlélteti:

„N” német cég leányvállalatot alapított Magyarországon „NH” Kft. név alatt. „NH” Kft. kizárólag az „N” német cég által átadott termékeket kívánja belföldön értékesíteni. A felek megállapodása szerint az „N” cég által átadott termékek „NH” Kft. raktárába kerülnek betárolásra „N” cég tulajdonjogának fenntartása mellett, valamint „NH” Kft. akkor szerzi meg a raktárba betárolt termék feletti tulajdonjogot, amikor a raktárból a termék kitárolásra kerül, továbbá a kitárolást megelőzően „NH” Kft. nem jogosult a termék bármilyen célból történő használatára, hasznosításra, és ezt más részére sem teheti lehetővé. „NH” Kft. „N” cég termékének kitárolásával egyidejűleg Közösségen belüli beszerzést valósít meg, amely után áfa-fizetésre kötelezett. „N” cég értékesítését Németországban számolja mint adómentes közösségi értékesítést.

Jogalap nélkül felszámított áfát tartalmazó számla befogadásának kockázata

Tegyük fel, hogy a belföldi adóalany a jogalap nélkül felszámított áfát levonásba helyezte. Ebben az esetben adó-

kockázatot jelent az adóhatóság jogértelmezési gyakorlata. Ugyanis az adóhatóság jogértelmezése szerint nincs mód a jogalap nélkül felszámított áfa levonására. Az adóhatóság azt is az adózó terhére értékeli, hogy számlabefogadói minőségében elmulasztotta a kellő körültekintés tanúsítását. Ugyanis ha ilyen magatartást tanúsít, felismerhette volna, hogy a számla kibocsátója az áfát jogalap nélkül számította fel. Az adóhatóság ezen jogértelmezésének vitatása a következők miatt nehéz feladat. Az áfatörvény szerint a levonható adó utólag akkor módosul, ha annak összegét meghatározó tényezőkben utólag, az adólevonási jog keletkezését követően változás következik be.

A hatályos áfatörvény azt ugyan tételesen rögzíti (korábban is rögzítette), hogy mely esetekben nincs szó az eredetileg levonható előzetesen felszámított adó összegét meghatározó tényezők utólagos változásáról, de arról már nem rendelkezik (korábban sem rendelkezett) arról, hogy mely tényezők határozzák meg a levonható adót.

Ilyen értelmű törvényi rendelkezés hiányában az adóhatóság hivatkozhat arra, hogy az ügylet körülményei alapján az áfa felszámítása eleve kizárt lett volna, így eredetileg sem keletkezett levonható adó, így adólevonási jog sem, tehát a levonható adó utólagos módosulása nem értelmezhető.

Bonác Zsolt

DR. PÁLYI ZOLTÁN ROVATA

Pénztárgépes számlák és nyugták utólagos helyesbítésének módszerei és problémái

Jelen cikkben megvizsgáljuk, hogy a pénztárgépek esetén milyen problémákkal kell szembenézni, amikor is a már kiadott számlát helyesbíteni kell. A téma terjedelmére, illetve a problémák számára való tekintettel nem minden esetre térünk ki, hanem csak a három leggyakrabban előfordulóra.

Úgy gondolom, hogy a kiskereskedelemben, ahol kötelező a pénztárgéphez használat gyakran előfordul a nagy

rohanás következtében, hogy a vevő rosszul diktálja be a számlázási információkat, illetve az is megtörténhet,

hogy a pénztárgép kezelője elüti a vevő nevét vagy címét. Az előbbi esetekben nagyon sokszor csak pár nappal, akár pár héttel később derül ki, hogy a számla pontatlan információkat tartalmaz, hiszen sok gazdálkodó esetében nem a pénzügyi szakemberek és a könyvelők mennek el készletet, anyagot vagy bármilyen egyéb terméket vásárolni. A fentiekén kívül olyannal is gyakran találkozni, hogy a beszerzést végző gazdálkodó képviselője elfelejt számlát kérni, és miután a munkahelyén megpróbálja elszámolni a nyugtát, akkor hívják fel a figyelmet, hogy a nyugta helyett számlát kellett volna kérnie. Ha tovább szeretnénk bonyolítani a helyzetet, még azal lehet fokozni az említett eseteket, amikor egy nagykövetségi alkalmazott vásárol egy kereskedőnél jövedéki terméket (pl. alkoholt), és nem csak hogy nem kér számlát, de utólag még szeretné, ha rákerülnének a bizonylatra az adott termék jövedékiadó-tartalmának kiszámításához szükséges adatok is, hiszen a nagykövetség jogosult igénylésre. Vegyük sorba a fenti eseteket, és nézzük meg a részleteket, illetve hogy miként lehet kezelni az ilyen eseteket.

Helytelen vevőinformációk kerülnek a számlára

Véleményem szerint ebben az esetben teljesen mindegy, hogy a vevő vagy a pénztárgépet kezelő gondatlanságából kerül hibás vevőinformáció a számlára, azt a vevő kérésére helyesbíteni kell, hiszen ellenkező esetben az nem lesz elszámolható a vevő könyvelésében. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó esetben nem kell helyesbítenni a számlán lévő áthárított áfa összegét és egyéb számszaki adatot, két megoldás van arra, hogy a vevő utólagos kérésének eleget tegyünk. Az egyik, hogy egy számlával egy tekintet alá eső okiratot állítunk ki, amelyre jogalapot az Áfa tv. 168. § (2) bekezdése biztosít:

Számla fogalma

„168. § (1) Számla: minden olyan okirat, amely megfelel az e fejezetben meghatározott feltételeknek.

(2) A számlával egy tekintet alá esik minden más, az (1) bekezdéstől eltérő okirat is, amely megfelel 170. §-ban meghatározott feltételeknek és

kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja.”

A hivatkozott 170. § pedig csak arról szól, milyen adatokat kell tartalmaznia a számlával egy tekintet alá eső okiratnak. Ennek megfelelően a helyesbítő okirat tartalmának az alábbi szempontoknak kell megfelelni:

Számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalma

„170. § (1) A 168. § (2) bekezdésében említett okirat kötelező adattartalma a következő:

- a) az okirat kibocsátásának kelte;
- b) az okirat sorszáma, amely az okiratot kétséget kizáróan azonosítja;
- c) hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja;
- d)
- e) a számla adatának megnevezése, amelyet a módosítás érint, valamint a módosítás természete, illetőleg annak számszerű hatása, ha ilyen van.”

Amint látjuk, egy ilyen bizonylat nem tartalmaz túl sok adatot, azonban itt hívom fel ezzel kapcsolatban a figyelmet az Áfa tv. 170. §-a (2) bekezdésének rendelkezésére, amely kiemeli, hogy egyebekben a számlára vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, így például fontos kiemelni a szigorú számadás biztosítását.

Nagyon sok esetben azonban nem szokás tartani egyéb helyesbítő okiratot a kereskedelmi egységeknél, és sokszor nincs is rá mód annak megfelelő kitöltésére. Ennek következtében az a gyakoribb megoldás, hogy mivel a pénztárgépből nem nyerhető ki módosító számla, a kereskedők tartanak kézi számlatömböt, amelyet ilyen esetben kézzel kitöltenek, és az eredeti számlára való hivatkozással a már módosított vevőinformációkat szerepeltetik a kézi számlán. Ez azt jelenti, hogy a vevőnél lesz egy eredeti pénztárgépes egyszerűsített számla rossz vevőinformációkkal és egy kézi számla a már helyes vevőinformációkkal.

A vásárló elfelejt számlát kérni, és csak nyugtát kap

Ez a probléma is napjaink része, és sajnos azt kell mondanom, hogy a vonatkozó rendeletek nem tartalmaznak egyértelmű rendelkezést arra, mi ilyenkor a helyes megoldás, illetve

egyáltalán milyen jogai és kötelezettsége van a feleknek. Ráadásul itt nagyon komoly szerepet játszik maga a pénztárgépes rendszer és a mögötte lévő technikai követelmények. Először fontos leszögezni, hogy nagyon sok helyen a pénztár felett ki van függesztve, hogy a pénztártól való távozás után reklamációt nem fogadnak el, és kérik, hogy az áfás számlaigényt jelezzék előre. Egy ilyen tájékoztatásnak nyilván az a célja, hogy ha egy vásárló nem a tranzakció során jelezte, hogy kér számlát, akkor utána a kereskedő már nem kíván utólagosan foglalkozni ilyen irányú kérésével, hiszen a vevő ráutaló magatartással a nyugtát átvette, és azzal elhagyta az üzlethelyiséget. Ennek ellenére azt gondolom, van mód az utólagos számlakiállításra, de ehhez természetesen szükséges a kereskedő együttműködő hozzáállására. Megítélésem szerint két különböző esetet lehet vizsgálni, nevezetesen amikor a vásárló még a vásárlás napján visszatér az üzletbe, és jelzi, hogy nyugtát kapott, de számlát szeretne. Erre vonatkozóan a PC alapú pénztárgépes rendszerek fel vannak készítelve, ugyanis ezekben van egy ún. technikai visszáru funkció arra az esetre, amikor a vevő nem rendelkezik ún. áfa-kóddal, és mivel a normál pénztáraknak nincs külön billentyűzet, a vevőszolgálati pultnál tesznek eleget a számladási kötelezettségnek. Ennek azért van jelentősége, mert a teljesítés és a számla kelte ugyanazon napra esik, míg ellenkező esetben komplikáltabb a helyzet, hiszen korábbi teljesítést a pénztárgép nem tud bizonylatolni, mint a számla kelte. Ennek következtében az előbbi példánál maradva az aznapi számlaigény könnyen kezelhető a PC alapú kasszák esetében.

Némiképpen eltérő a helyzet, amikor a vásárló egy későbbi időpontban tér vissza az üzletbe, és jelzi a számlaigényét. Itt nagyon fontos hangsúlyozni, hogy a kereskedő hozzáállásán múlik, illetve az ő megítélésére van bízva, hogy a vevőelégedettség érdekében milyen lépéseket tesz, hiszen nem köteles utólag számlát adni (ez főként abból adódik, hogy utólag már nem lehet a vevőt és a vásárlást azonosítani). Gondoljunk csak egy olyan példára amikor egy eldobott nyugtát valaki a földön talál, és arra vonatkozóan állít be számlaigényt. Továbbmenve a példákat illetően, üzemanagyöltő álló-

máson eleve nem is lehet utólag adni számlát, ha valaki nem jelezte előre a számlaigényt, ugyanis az új tranzakció megkezdése után már nem lehet korrigálni a korábbi tranzakciókat (ez az intézkedés az üzemanyagszámlákkal való visszaéléseket kívánja megakadályozni). Visszatérve a kereskedő hozzáállására, amikor is a vevő utólag jön vissza a nyugtával, és a kereskedő szeretné megoldani a problémát, sajnos ugyanúgy nincs más megoldás mint a nyugtát visszavenni, azaz visszakérni a vásárlótól, és adni egy kézzel írott számlát a vevőinformációkkal. Ebben az esetben a kézi számlát nem kell felvinni a könyvelésbe, hiszen összegszempontból a nyugtaadással a bevétel és az áfa-tartalom már benne van a pénztárgépből, így ha a kézzel írott számlát is lekönyvelné a gazdálkodó, akkor már duplikált bevételt számolna el. Itt nagyon fontos megjegyezni, hogy a visszavett nyugtát fűzzük le a kézzel írott számla másodpéldányához, és ha teljesen biztosra szeretnénk menni, akkor még felvehetünk egy jegyzőkönyvet is a vevő utólagos számlaigényéről.

Az említett előbbi két eset is csak azért kezelhető ilyen kicsit öszvér jellegű megoldással, mivel pénztárgépből negatív összegű számla nem bocsátható ki, s ennél fogva nincs arra mód, hogy az eredeti tranzakciót a pénztárgépből sztornózzuk [3/2013 (II. 15.) NGM rendelet 3. sz. melléklet E) pontjának 4. alpontja]: „A pénztárgéppel negatív végösszegű vagy forgalmi gyűjtőjű nyugta, egyszerűsített számla nem bocsátható ki.”

Ezen a ponton azonban meg kell jegyezni, hogy vannak már olyan pénztárgépek (mármint az online kapcsolatra képes pénztárgépek között), amelyekben van sztornó funkció, és a pénztárgép képes kiállítani sztornó bizonylatot. Ezt a funkciót is csak napon belül lehet alkalmazni, hiszen arra találták ki, hogy ha a pénztáros véletlenül elüti az összeget akár több tizedes értékkel, akkor ez helyesbíthető ezzel a sztornó funkcióval. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a sztornó funkció nem alkalmas a korábbi teljesítésű bizonylatok korrigálására, azaz ez megvalósítható, akár jegyzőkönyv, akár „a pénztárgép napi bevételének módosító tételei” nyomtatvány használatával, vagy kézi sztornó nyugta kiállításával is. Ebben az esetben az adózónak

nincs bejelentési kötelezettsége az adóhatóság felé (míg a gépi sztornózás esetén annak tényét az adóhatóság lekérdezheti a pénztárgéptől).

Diplomáciai és konzuli képviselet elfelejt számlát kérni jövedéki termék beszerzéséről

Először is fontos kiemelni, hogy a diplomáciai és konzuli képviseletek, nemzetközi szervezetek és azok tagjai áfa-visszatérítésének főbb szabályait az Áfa tv. 107–108. §-ai, a jövedéki adó visszatérítésének főbb szabályait pedig a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 47/A §-a szabályozza.

Ez a gyakorlatban áfa-szempontból történhet közvetlen adómentességgel, amikor is szigorú feltételek megléte esetén az eladó (vagy más néven számlakiállító) csak a nettó értéket fizeteti meg a vevővel, és nem hárít át áfát, illetve a második eset, amikor az eladó áthárítja az áfát, a vevő pedig utólagos áfa-visszatérítést kérelmez az adóhatóságtól. Tekintettel arra, hogy a legtöbb kereskedelmi egység pénztárgépes rendszere nem képes kezelni az ilyen típusú adómentességet, a PC alapú pénztárgépek pedig eleve nem tudnak egy adott termékre kétféle áfa-kulcsot és áfa-kódot alkalmazni, a gyakorlatban az utólagos áfa-visszatérítés az elfogadott és működő folyamat. Megjegyzem, a közvetlen adómentesség sokszor azért sem működik, mert akkor adókockázat merülhet fel az eladó oldalán, hogy miért végzett belső adómentesen termékértékesítést, hiszen az eladás pillanatában nem volt biztosított a termék külföldre szállítása. Visszatérve az utólagos áfa-visszaigénylésre, itt a legfontosabb kritérium, hogy a diplomáciai és a hivatásos konzuli képviselet, illetve nemzetközi szervezet hivatalos célra szerezze be a visszaigénylés alapját képező terméket, illetve vegye igénybe a szolgáltatást. Hivatalos célra pedig akkor történik a termékbeszerzés vagy szolgáltatás-igénybevétel, ha a diplomáciai és a hivatásos konzuli képviselet, illetve nemzetközi szervezet azt a számviteli nyilvántartásában, a rendeltetészerű működéshez szükséges pénzügyi kiadások között mutatja ki. Ennek következtében ha a nyugta nem alkalmas az áfa-visszaigény-

lésre, azaz ha eredetileg nem kért számlát a diplomáciai képviselet, akkor ugyanúgy vissza kell menni és kérni áfás számlát. A gyakorlat és folyamat hasonló mint az előző belcím alatt írtaknál, azaz utólagosan kézi számlával lehet a nyugtát lecserélni.

A jövedéki adó szempontjából egy kicsit komplexebb a kérdés, ugyanis itt a jövedékiadó-tartalom kiszámításához szükséges adatok is kellene a konzulátusnak ahhoz, hogy a jövedékiadó-visszatérítés megtörténhessen. Ehhez pedig például alkoholtermék (sör, égetett szeszesital) esetében nem elég maga a termékmegnevezés a számlán, hanem rajta kell lenni a termék úrtartalmának és alkoholfokának is. Sok kiskereskedő esetében a termékmegnevezés nem tartalmaz ilyen típusú információkat és adatokat, így az nem alkalmas a jövedékiadó-visszatérítésre. Természetesen a konzulátus joggal kérheti az ilyen információkat, hiszen nekik is csak így lesz érvényes az adóvisszaigénylési jogosultságuk, ezért itt két megoldás mutat be.

Az első lehetőség, hogy az üzletben felvesznek egy jegyzőkönyvet, ami tartalmazza, milyen típusú terméket vásároltak meg, és annak mennyi a jövedékiadó-tartalma, amelyre tapasztalataim szerint sem erőforrás, sem pedig idő nincs az adott üzletben. A másik megoldás, hogy a már említett kézi számlára felvisszük a termékmegnevezés mellé az úrtartalmat és az alkoholfokot, amelyek egyszerű szorzásával kiszámolható a jövedékiadó-tartalom (megjegyzem, hogy sokszor a konzuli képviselők inkább ráíratják a kereskedővel tollal a számlára, meny nyi az adótartalom).

Remélem, írásom segített abban, milyen megoldásokkal lehet utólag számlát kiállítani, illetve helyesbíteni úgy, hogy közben ügyelni kell arra is, hogy a vevőérdek szem előtt tartása mellett a kereskedő megfeleljen az adózási, számlázási és pénztárgépes előírásoknak is.

Dr. Pályi Zoltán
(TMC First Tanácsadó Kft.)

VIRA SÁNDOR ROVATA

Az áfa-ellenőrzésről (5. rész)

Jelen cikksorozatunk célja, hogy ismertesse az áfa-ellenőrzés szabályait és gyakorlatát, valamint az adóellenőrzést követő jogorvoslatok szabályait, taktikáját, stratégiáját. Az utolsó részben a fellebbezéstől a felüyeleti intézkedés iránti kérelemig vesszük végig a tudnivalókat.

Fellebbezés

A fellebbezéssel kezdődik az igazi jogorvoslat, mondhatnánk, de ez sajnos nem egészen igaz. Azt követően, hogy a régiók vették át a másodfokú szervek hatáskörét, az első és másodfokú szerv vezetése azonos „érdekkörhöz”, vezetőhöz tartozik. A régióvezető felel az első fok és a másodfok munkájáért is. Vagyis bármelyikük is rosszul teljesít, az a rossz teljesítmény a NAV központ előtt a régióvezetőnek tudható be. Mivel a másodfokú kiadmányozási jogkör gyakorlója érdekelt abban is, hogy az első fokú szerv jó eredményt mutasson fel, így végül is elfogultnak tekinthető, vagyis érdekében áll, hogy a másodfok ne minősítse túlzottan sok alkalommal az első fok munkáját selejtesnek.

Korábban már az olyan apró dolgok is számítottak a helybenhagyás szempontjából, hogy hol helyezkedett el a másodfokú szerv. Vidéki igazgatóságokon, ahol a másodfok egy épületben volt az első fokkal, mintegy 90–95%-os helybenhagyási arányokat mutattak ki, míg a fővárosban, ahol távol voltak egymástól a szervezetek, és az állományuk nem ismerte egymást 65–75%-os helybenhagyási arány volt a jellemző.

Teljesen másként alakulnának a jogorvoslati eljárások, ha a fellebbezés jogintézményét megszüntetnék és két fokú bírósági eljárás keretében lehetne az ügyeket jogorvosolni, hasonlóképpen a versenyhivatali eljárásokhoz. Azt gondolom, hogy a jogorvoslat újragondolása javára válna mind a hatósági munkának, mind az ügyfelek jogkövető magatartásának. Korábban felmerült olyan elgondolás, hogy a kormányhivatalhoz kerül a másodfokú eljárás. Az adóhatóság lelkesen tiltakozott ellene (én is), de belátható, hogy az elfogultlan döntéshozatal szempontjából nem elvetendő a gondolat (megjegyzem, amikor a gondolat felvetődött, még közigazgatási hivatalok működtek).

A fellebbezés esetén illetéket kell fizetni, de a fizetés hiányában is lefolytatja a másodfokú szerv az eljárást, vagyis ha valakinek nincs pénze az illetékre, akkor is kérhet jogorvoslatot, ellentétben más közigazgatási ügyekkel. Az illeték befizetésével nem szükséges „kapkodni”, hiszen a hatóság fel fog szólítani az illeték lerovására, aminek 8 napon belül tehetünk eleget bírságmentesen. Célszerű kívánni a felszólítást, mert nem egy esetben elmarad, és az ügy jogerős befejezését követően már senki nem foglalkozik az illeték előírásával. Persze nem akarok senkit jogszabálysértésre biztatni, de a teljességhez hozzátartozik a körülmény, bár egyre kevesebb ilyen esettel lehet találkozni. Néha az illeték összege nehezen határozható meg, és ilyen esetben ha nem fizetünk illetéket, gyakorlatilag a hatóságra bízunk annak megállapítását. Ha az adókülönbözetet vitatjuk, és hozzá szankció is társul, elegendő az adókülönbözet összege után leróni az illetéket.

Az adószakemberek nem szívesen vállalják névvel a fiktív számlás ügyeket, ezért sok esetben csak megfogalmazzák a fellebbezést, amit az ügyfél saját nevében fog beadni. Megjegyzem, fiktív számlás ügyekben a ténykérdés (tényállás) is sok esetben vitatott, amellyel szembeni ellenvetést sokkal hitelesebb, ha az ügyfél fogalmazza meg, aki részt vett a történésekben. Meglehetősen furcsán veszi ki magát, amikor a megbízott képviselő próbál olyan dolgokat állítani, amelyről nem lehet tudomása. Ha a képviselő adja be a fellebbezést, és vitatott a ténykérdés, akkor célszerű a gazdasági eseményről az ügyféllel egy fellebbezést készíttetni, és azt csatolni a fellebbezéshez.

A fellebbezés hangneme nem lehet indulatos, cinikus. A másodfokú hatóság ugyanazon szervezethez tartozik, mint az első fokú, és joggal nehezebbé teszi, ha a szervezetéhez tartozó

alkalmazottakat, azok munkáját nem megfelelő hangvétellel bíráljuk. Néha igen nehéz megállni, hogy a pikírt megjegyzésektől tartózkodjunk, de ez nem viszi előbbre az ügyet. A legcélravezetőbb, ha úriemberhez méltó stílusban fejtjük ki ellenvéleményünket. Néha a legfegyelmesebb szakember is hajlamos cinizmusra, főleg akkor, ha biztos abban, hogy a hatóság tévedt. Ha nem is szakmai szempontból, de a hangvétel miatt mindenképpen ellenőriztetni kell a beadványt elfogultlan személyvel. Ne feledkezzünk meg róla, hogy egy esetleges új eljárásnál ugyanaz az osztály fogja végezni az ellenőrzést, mint amelyik az alapeljárást lefolytatta, sőt lehetséges, hogy ugyanazokat a revizorokat fogjuk viszontlátni. Vajon számíthatunk-e a jóindulatukra, ha a fellebbezésben nem megfelelő hangnemben bíráljuk a munkájukat?

A fellebbezés elkészítése nagy gyakorlatot, végtelen türelmet igényel, tekintettel a korábban említett hatósági iratok terjengősségére. A legnehezebb feladat, hogy egy **problémael-tárt** állítsunk fel. A több tíz oldalas hatósági irat lényegi állításait határozzuk meg. Ne menjünk bele mennyiségi versenybe, ne akarjunk még túlrabb beadványt készíteni, mint amelyet kaptunk, hacsak az ügyfelet nem akarjuk elkápráztatni a munkánk mennyiségével. Nem a mennyiség a döntő. Sőt ha túlrjuk a beadványt, és olyan kifogásokat is megemlítünk, amik nem teljes egészében helytállóak, akkor a másodfokú hatóságnak feladjuk a labdát, hogy azokra reagáljon terjedelmesen a valódi kifogásainkat pedig kis terjedelemben fogják elutasítani. A fellebbezés, illetve a jogorvoslat olyan, mint az ökölvívás, erőltessük rá a mi harcmódorunkat a hatóságra, és arról vitázzunk és oly módon, ahogy mi szeretnénk. Vigyük el a figyelmet a jogorvoslat során azon tényállási elemekről, amelyek esetében a hatóság az erős, és irányítsuk arra a figyelmet, amiben mi vagyunk erősek. Megjegyzem, hogy ebben valamelyest segítségünk van a hatósági irat terjengőssége. Ha a fellebbezésben röviden ismertetjük az általunk kiolvasott tényállást, és az általunk felvetett problémákat fejtjük ki, akkor mivel a másodfokú szerv ügyintézője is elveszik a szövegben, rendre csak azt vitatjuk meg, amit mi szeretnénk (ha szeren-

csénk van). Legyünk tudatában annak, hogy a másodfokú ügyintézőt ugyanolyan módon zavarja a határozatban a lényegtelen dolgok ismételtetése, a lényegtelen kerülete, mint minket.

Néhányszor bejön azon egyszerű kis trükk, hogy **a fellebbezéshez iratkegyeket melléklünk**. Tudni való, hogy a másodfokú ügyintézők többségének, akik jogi végzettséggel rendelkeznek, fogalmuk sincs a könyvelési szabályokról, így a nagy mennyiségű könyvelési anyaggal mint bizonyítékkal sokszor el tudjuk érni, hogy az ügyet valamilyen okból visszaadják új eljárásra. Ha megnézzük a legnagyobb tanácsadó cégek jogorvoslati taktikáját, azt tapasztalhatjuk, hogy az ügyféllel rendre adatok ezreit gyűjtetik össze, amit mellékelnek a fellebbezéshez. A másodfokú ügyintéző elvész az adatokban, ráadásul rengeteg munkája van, így rövid úton visszaadja (jó esetben) új eljárásra az ügyet.

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy **a fellebbezéseket csak mintegy 20%-ban bírálják el kedvezően, erre az ügyfelet fel kell készíteni**. Sok esetben akkor sem hajol meg a másodfokú hatóság az érveink előtt, ha azokról mi úgy gondoljuk, hogy átütő erejűek. Ha felelőtlenül ígérgetünk az ügyfélnek, olyan helyzetben találhatjuk magunkat egy helybenhagyó másodfokú határozat esetén, amikor az ügyfél ránk, a képviselőjére fog megorrolni. Az ügyfeleknek tudatában kell lenniük, hogy a jogaikat akkor is nehezen érvényesíthetik a jogorvoslat során, ha teljes egészében igazuk van. Ki merem jelenteni, hogy az adóhatóság által nyert jogorvoslati eljárásokból legalább 10–20%-ot képviselnek azok az ügyek, amelyeknél téves döntés születik.

A teljes körűséghez hozzátartozik, hogy az adótanácsadói piac tele van kókler ígérgetőkkel. Bármit megígérnek az ügyfélnek, és biztosítják arról, hogy le fogják győzni a hatóságot a jogorvoslati eljárásban. Ha olyan személyel találkozunk, aki megígéri az ügynyertességet, nyugodtan keressünk egy másikat.

A jogorvoslat során sokszor kerülhetünk időzavarba. Az ügyfél az egyik képviselőtől a másikhoz rohangál, mindenkivel alkudozik, mindenkit meghallgat, a végén azzal szembesülünk, hogy az ügy áttanulmányozására, a beadvány elkészítésére néhány

napunk maradt, vagy annyi sem. Ilyen esetben nyugodtan adjunk be üres fellebbezést, és utána haladéktalanul kezdjük hozzá a végleges, részletes beadvány megfogalmazásához. Ha egy-két héten belül benyújtjuk az érdemi fellebbezést, azt érdemben bírálják el.

Másodfokú határozat

A másodfokú döntésekre egyetlen jelzőt tudok használni, mégpedig azt, hogy kiszámíthatatlanok. **Egyszerűen nem lehet megjósolni, milyen döntést hoznak másodfokon**. Ennek következtében az adószakember az ügyfele előtt nem bocsátkozhat találgatásokba az ügy kimenetelét illetően. Én rendre azzal szoktam elhárítani a százalékos valószínűség megtippelését, hogy azt mondom az ügyfélnek: az esélyünk 50–50%; vagy új eljárás lesz vagy nem. Ha tovább kérdezősködik, azt nyilatkozom, 80–20% az adóhatóság javára, mert ezt mutatják az összesített statisztikai adatok.

Nem véletlenül említettem az alternatívákat oly módon, hogy vagy új eljárás lesz vagy sem, mivel másodfokon nem jellemző az ügyfél javára történő érdemi döntés meghozatala (a bíróságon sem). Az ügyfél javára szóló érdemi döntés mögött felelősség van, az új eljárás mögött nincs, így nyilván minden óvatos másodfokon dolgozó vezető, ha teheti, kerüli a felelősséggel járó döntést. Azonban ezen óvatos eljárás az ellenőrzési kapacitás elherdálását eredményezi, hiszen sok esetben akkor is le kell folytatni az új eljárást, ha az ügyfélnek egyértelműen igaza van, mert nem szokás másodfokon érdemben dönteni. Kétesélyes tényállásnál, amikor nincs egyértelmű bizonyítéka a hatóságnak, csak egy erős gyanúja, egymás között dobálja a labdát az első és másodfokú szerv, tudatában annak, hogy már nincs mit felderíteni a tényálláson, vagy egyértelmű bizonyíték már nem kerülhet elő. Döntson érdemben a másik felkiáltással terjesztik fel a fellebbezést, vagy adják vissza az ügyet új eljárásra. Ilyenkor tapasztalhatjuk azt, hogy a másodfokú határozatban olyan vizsgálati szempontokat írnak elő, amelyek a relevanciája minimum megkérdőjelezhető. Az első fokú adóhatóság viszont az új eljárásban „szenved”, és gyakorlatilag már nem tud érdemi információt felszínre hozni. Adóhivatali vezető-

ként száz számra találkoztam ezzel a működési zavarral. Az érdemi, adózó javára szóló döntés elkerülése nyilván azon okból fakad, hogy ne kerülhessen később elszámoltatásra a vezető téves döntésének jóhiszemű vagy rosszhiszemű volta miatt. Mindenki retteg a hatóságnál, hiszen egymást követően kerülnek elő korrupciószerű ügyek, így ha a vezető teheti, a kétesélyes ügyekben tartózkodik az ügyfél javára történő döntésről, így elkerülve azt az esetleges látszatot, hogy rosszhiszeműen döntött. Talán az ügyek ilyen módon történő tologatásra is jótékony hatással lenne a két fokú bírósági jogorvoslat. Nyilván az adószakma képviselői rettegnek a két fokú bíróságtól, hiszen így az ügyvédi jelenlét e piacon fokozódna. Másrészt komoly zavar adódna a jogorvoslatok során, hiszen az ügyvédek jelentős részének fogalma sincs az adótörvények részleteiről. Itt kell megjegyezni, hogy ha ügyvédet kérünk fel képviselőnek, mindenképpen fogadjunk fel hozzá egy adótanácsadót is, mert lehet, hogy az ügyvéd nem lát meg olyan lehetőségeket az ügyben, amelyek sikerre vezethetnek a jogorvoslat során. Ezer számára tudnék példát hozni e téren.

Bírósági kereset

A bírósági kereset benyújtását az ügyfélnek lehetőleg ügyvédre kell bízni. Ugyan adószakember is benyújthatja, azonban ekkor valamilyen szinten meg kell tanulnia a perrendtartás szabályait a perképviselőnek, ami közel sem egyszerű dolog. Másrészt ha nem ügyvéd vagy jogtanácsos nyújtja be a keresetet, akkor nem ítélt meg ügyvédi költséget pernyertesség esetén a bíróság az ügyfél javára. Az ügyfél akkor jár el taktikusan, ha az ügyvéd mellé adószakembert is felkér közreműködésre. Tapasztalataim szerint az ügyvédek a szűkös piac miatt nagyon kevés személynek van használható ismerete. A kis ügy, kis ügyvéd, nagy ügy, nagy ügyvéd párosítást az ügyfélnek szem előtt kell tartania. Alacsony adóhiány esetén nagy ügyvédi irodát megbízni nem érdemes, mivel az iroda nem fog kiemelt figyelmet fordítani az ügyre. Egy kezdő ügyvéd viszont a kis ügy esetében is „odateszi magát”. Nagy adóhiánynál már lehet sztárcepatot felfogadni a képviselőre, mert az összeg és ennek következtében a dí-

jazás már eléri a nagyobb iroda anyagi ingerküszöbét.

Az ügyfélnek mindig azt javaslom, **ne alkudjon a sikerdíjon** (ami hazai viszonyok között a vitatott összeg függvényében 2–10% közötti). Az adóhatósági ügyek olyan hosszadalmasak, hogy bizony nem egy esetben tapasztaltam, hogy az alacsony sikerdíj miatt a képviselő elveszti az érdeklődését az ügy iránt (emberek vagyunk), és szíve szerint már visszaadná a munkadíjat is, csak ne kelljen az ügygel foglalkoznia. Találkoztam olyan esettel, amikor a budapesti ügyvédnek tizenegy alkalommal kellett tárgyalnia adóügyben Balassagyarmaton, az ötödik után már csak tisztességből tette, mert a kialakított díjazás messze nem fedezte a költségeket.

Az ügyvéd mellé kötelező adószakembert állítani, ellenkező esetben az alperes képviselője azt mond, amit akar a tárgyaláson, hiszen az ügyvéd tételes adójogi ismeret hiányában nem tudja kontrollálni az elhangzottakat (tiszteltet a kivételnek).

Mivel a bíróságon alapvetően személyes verbális munka folyik, nagyon lényeges szempont az emóció. Tetovált, pircinges vagy nem megfelelően felöltözött ügyfelet ne engedjük be a tárgyalóterembe, ha arról akarjuk meggyőzni a bírót, hogy ügyfelünk micsoda nagyszerű üzletember. Hívjuk fel az ügyfél figyelmét, hogy ne beszéljen közbe a tárgyaláson, ne háborodjon fel, viseljen pókerarcot. Az ügyfelek többnyire nem bírnak ellenállni a közbeszólási kényszerüknek.

Legfontosabb, hogy a tárgyaláson azt vitassuk meg, amit mi akarunk. Sajnos nem egyszer tapasztaltam, hogy a bíró nem olvasta át az anyagot, és gyakorlatilag csak az alperes iratait ismerte. Mindenképpen szükséges egy egyszerű, általunk megfogalmazott tényvázlatot ismertetni a bíróval a tárgyaláson, és azt követően a mi tényvázlatunk megtárgyalására kényszeríteni a bírót és az alperest. Néha a módszer sikerre vezet, ha gyakorlatlan vagy nem éber az alperes képviselője, és felkészületlen a bíró az anyagból. Igen eltérő az egyes bírók hozzáállása az adóügyekhez. Tapasztalatom szerint a legkisebb bizonytalanságot tartalmazó helyzetben a hatóság mellett döntenek. A felperes a bíróságon legtöbbször maximum új eljárásra kötelezést érhet el.

A bíró figyelmét tehát fel kell keltenünk a mi érveink iránt. Adóhatósági gyakorlatomból származik az a példa, amikor egy olyan ügyet tárgyalunk, ahol az ügyfél azt akarta elhíttetni, hogy kb. 200 fő külföldi utasnak egy év alatt 10 mrd áfát térített vissza (a kereskedőkkel állt megbízási jogviszonyban, kettővel korábbi szabályozás). Okiratilag teljesen rendben volt minden, a vámhatósági pecsétől kezdve a külföldi utas okmányain keresztül. A bíróság tanácsban ülésezett, és látszott, nem értik, mi a problémája az adóhatóságnak az ügygel, ha a VP igazolta az áru kiléptetését. Miután ügyvéltük, nem állunk nyeresre az ügyben, lefényképeztettünk 10 mrd Ft készpénzt, hogy lássák, miről van szó, mert addig a 10 mrd, csak 10 mrd volt a bírók számára. Annyira azért taktikusak voltunk, hogy 10 ezer Ft-os címletekben kértük a fényképet az MNB-től. Miután a bírók látták a több mint két köbméternyi pénzt, az ügy egyszerűen eldőlt a hatóság javára. Annyira hatással volt a fénykép mindenkiére, még a felperes ügyvédjére is, hogy több kópiát kellett csináltatnunk belőle, mert mindenki akart egy példányt magának, aki jelen volt a tárgyaláson. Legfontosabb, hogy addig ne hagyjuk abba az érvelést, amíg nem látjuk, hogy a bíró megértette az álláspontunk adójogi relevanciáit. Ha csak kicsit nem érti a bíró az ügyet, akkor bizonyosan veszíteni fog adóügyben a felperes.

A bírósági szakaszhoz végtelen türelem szükségeltetik. Gyakran fordul elő, hogy egy adott ügy tárgyalását kétszer-háromszor kezdik újra bírót váltás miatt. A bíróság előtt az ügy általában 1–3 év alatt fejeződik be. Az ügyvédek az eljárás során rendre ötször, hatszor tanulják újra az ügyet a hosszas határidők miatt.

Felüyeleti intézkedés iránti kérelem

Ha választanom kellene, ki bírálja el első körben a jogorvoslati beadványomban előadottak jogszerűségét és indokoltságát, azt szeretném, hogy vagy a NAV vagy az NGM azon szakemberei, akik a felüyeleti intézkedés iránti kérelmek esetében készítik elő a döntést a NAV elnökének vagy az NGM hatáskörrel rendelkező vezetőjének. Minden tiszteletem az övék, mivel **a leginkább elfogulatlan döntéseket alapozzák meg**. Az ügyfélnek

nem szabad ezt a jogorvoslati fórumot kihagynia, még akkor sem, ha nem fordul bírósághoz, bár megjegyzem, jó, ha párosul a bírósági kereset és a felüyeleti intézkedés iránti kérelem. E fórum döntéseiben nagyban meglátászik, hogy nincs velük szemben eredményességi elvárás, nincs olyan nyomás rajtuk, mint a régiók másodfokú ügyintézőin, akik sokszor nem objektíven döntenek, hanem megpróbálják védeni az első fok munkáját. Sajnálatosan indokolatlanul magas az illeték a jogorvoslatban, ami funkcióját nagymértékben be is tölti (ami a potyautas jelenség csökkentése).

Összefoglalva a hosszas cikksorozat lényegét, a következőket tanácsolom egy áfa-ellenőrzés során:

- 1) A legfontosabb a prevenció. Soknak tűnik egy adótanácsadónak havi 100–300 ezer Ft-ot rendszeresen kifizetni, de az első adóhatósági megállapításnál már nem is tűnik olyan soknak, sőt elenyésző összegnek tűnhet. Ne feledjük, a könyvelő nem adótanácsadó. Ha építőipari példával kellene illusztrálnom a különbséget, akkor az adótanácsadó az építésztervező, a könyvelő az építésvezető. Az áfára koncentráljunk. Fontos dolog a gyeden lévő kismama adózásának problémája, azonban ha azt elrontjuk, nem tesszük tönkre a cégünket, szemben az áfa-kötelezettség meghatározása körében elkövetett hibával.
- 2) Ne menjen az ügyvezető a könyvelővel együtt az adóellenőrzésre. Ha az ügyvezetőnek meg kell jelennie, mindenképpen vigyen magával adószakembert. Olyan dolgokat mondhat ugyanis adójogi ismeret hiányában, amit később már nem lehet helyrehozni.
- 3) Ne tiltakozzunk a terhelő megállapítás ellen az ellenőrzés során. Semmire nem megyünk vele.
- 4) Ne hívjuk fel az adóhatóság figyelmét a hibáira, mert kijavítja, és szabályos eljárást fog lefolytatni.
- 5) Ha kedves a revizor, az ne téveszsen meg bennünket, kedvesen is azon dolgozik, hogy elmarasztaljunk minket.
- 6) **Észrevételt ne tegyünk!**
- 7) A fellebbezést bizzuk szakemberre, a hangvétele korrekt legyen.

- 8) Nagy körültekintéssel válasszuk ki a képviselőnk, aki ígéretet, felejt-sük el.
- 9) Az ügyvédünk mellé (hacsak nem sztár adójogász), alkalmazzunk adószakembert.

- 10) Ne nézzük az adóhatóságot butá-nak. Ők nyerik a jogorvoslat nagy százalékát, és nagy százalékban igazuk is van, lássuk be.
- 11) Ne győzzük meg magunkat arról, hogy igazunk van, ha tudjuk, hogy nincs,

maradjunk a realitás talaján, bármilyen tetszetős érveket is fogalmaz meg a képviselőnk a jogorvoslat során.

Vira Sándor

(Saldo Zrt. igazgatóhelyettes)

DR. CSÁTALJAY ZSUZSANNA

A tárgyi eszköz fogalma

A számviteli és a forgalmi adózási fogalom számos ponton fedi egymást, de van néhány jelentős különbség is. Vegyük sorra a két fogalom ismérveit.

Az áfatörvény szerint „*tárgyi eszköz: az ingatlan, valamint az olyan ingó termék, amely vállalkozáson belüli rendeltetésszerű használatot feltételezve, legalább 1 évet meghaladó időtartamban szolgálja a gazdasági tevékenység folytatását*” [Áfa tv. 259. § 21.]. A Számviteli törvény (a továbbiakban: Sztv.) 26. §-a határozza meg, hogy mit kell a tárgyi eszközök között kimutatni. „*Tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok), tenyészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan – közvetlenül vagy közvetett módon – szolgálják a vállalkozó tevékenységét*”.

Tartós használat

Mindkét fogalom szerint a tárgyi eszközként való minősítéshez szükséges az, hogy az eszköz tartósan szolgálja a vállalkozás tevékenységét. Az Sztv. 24. § (1) bekezdése, illetve az áfatörvény konkrét fogalomhasználatából fakadóan, az 1 évet meghaladó időtartam felel meg a jogszabályi „tartósság” idejének. Az Sztv. 24. § (1) bekezdése alapján „*befektetett eszközként olyan eszközt szabad kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a tevékenységet, a működést tartósan, legalább egy éven túl szolgálja*”. Míg ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy „*a befektetett eszközök közé az immateriális javakat, a tárgyi eszközöket, a befektetett pénzügyi eszközöket kell besorolni*”.

Ugyanakkor az áfatörvény szempontjából sok esetben tárgyi eszköznek

kell minősíteni azon eszközöket is, amelyek nem feltétlenül vannak a vállalkozás használatában 1 éven keresztül. Az áfatörvény szemléletéből sok esetben következik az, hogy az adóalanyok célját veszi figyelembe (pl. az adóköteles gazdasági tevékenység céljából beszerzett termékek vonatkozásában megilleti az adóalanyt az adólevonási jog, még akkor is, ha az adott terméket végül nem is használja fel adóköteles tevékenységéhez), ez a szemlélet érvényesül a tárgyi eszközök minősítése kapcsán is. Így például tárgyi eszköznek minősítendő az, ha egy adott ingatlant bérbeadási célból szerzi be a vállalkozás, de pár hónappal később az ingatlan bérlejtje megvásárolja az ingatlant. Szigorúan véve az ingatlan ilyen esetben nem szolgálta 1 évet meghaladó időtartamban a vállalkozás gazdasági tevékenységének folytatását, de mivel a beszerzés célja ez volt, így az adott ingatlant ténylegesen tárgyi eszközként szükséges kezelni. A forgalmi adózási, valamint a számviteli jogértelmezési gyakorlat ebből a szempontból egyébként megegyezik; mind az áfatörvény, mind pedig az Sztv. értelmezésében a beszerzés vagy előállítás céljához fűz jogkövetkezményeket, azaz ha az adott beszerzés célja a tárgyi eszközként való kezelés, ez a tény a számviteli és a forgalmi adózási kezelést is befolyásolja.

A fentiekkel ellentétben természetesen arra is találunk példát, amikor egy adott eszközt a társaság nem abból a célból szerez be, hogy több éven keresztül szolgálja a gazdasági tevékenységét, hanem épp ellenkezőleg, a beszerzés célja a minél hamarabbi értékesítés volt, ugyanakkor gyakran előfordul, hogy az eszközt több éven keresztül sem sikerül értékesíteni. Kiváló példa erre a pénzintézetek által kényszerértékesítésből

vagy egyébként hitelezési biztosítékként szolgáló ingatlanok beszerzése. Nyilvánvalóan a pénzintézetnek elsődlegesen az a célja a beszerzéssel, hogy a finanszírozásból származó veszteségeit valamilyen módon fedezze, és minél hamarabb értékesítse az adott ingatlant. De ha a piaci körülmények nem teszik lehetővé a mihamarabbi értékesítést (pontosabban az adóalany csak jelentős veszteséggel lenne képes értékesíteni az ingatlant), előfordulhat, hogy a pénzintézet több éven keresztül tulajdonában tartja azt, de az eszköz mégsem minősítendő tárgyi eszköznek, hiszen bár hiába van több mint 1 éve az adóalany tulajdonában, **a beszerzés célja a mihamarabbi továbbértékesítés volt, és a tárgyi eszközt az adóalany nem vette használatába**. Ezáltal ezen eszközöket – véleményem szerint – nem lehetséges tárgyi eszközként kimutatni. (Természetesen más a helyzet akkor, ha a szóban forgó pénzintézet nem talál vevőt, viszont lehetséges bérlőt igen, és – a hitelintézeti törvény által megengedett módon – bérbeadással hasznosítja a tulajdonában álló ingatlant. Ebben az esetben egyértelmű, hogy az adott ingatlan már tárgyi eszközként szolgálja a pénzintézet gazdasági érdekeit.)

Rendeltetésszerű használat

Mindkét fogalom rendeltetésszerű használatról beszél a tárgyi eszközök vonatkozásában. Az áfatörvény a „vállalkozáson belüli rendeltetésszerű használatot” fogalmazza meg, az Sztv. pedig „rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket” említi. Azaz a tárgyi eszköz fogalmából adódik az, hogy az adóalany az eszközt használja, illetve más szempontból megközelítve: a vállalkozás a tárgyi eszközt azért szerezte be, hogy azt saját maga használja, tehát nem továbbértékesítési célt szolgál. Egyes speciális esetekben ugyanakkor a továbbértékesítési célt (is) szolgáló eszközöket is tárgyi eszközként szükséges kezelni.

Kiváló példa erre a tesztautó esete.

A gépjármű-kereskedők számos esetben tesztautókon mutatják be az új modellek

tulajdonságait, de nyilván a tesztautókat is értékesíteni szeretné a kereskedő. Ugyanakkor a demóautók beszerzések a kereskedőnek csak másodlagos célja az autó értékesítése, elsődlegesen abból a célból szerzi be, hogy azt rendeltetés-szerűen használva leendő vevőinek prezentálja a gépkocsi tulajdonságait. A fentiekben túl az is érdekes szempont, hogy a demóautók általában nincsenek 1 éven túl a kereskedő tulajdonában, így akár úgy is érvelhetnénk a kereskedők, hogy egyetlen demóautót sem használnak 1 éven túl a vállalkozás érdekében, **de mivel mégsem elsősorban továbbértékesítési célból történt a beszerzés, így forgalmi adózási szempontból az az álláspont alakult ki, hogy tárgyi eszköznek kell tekinteni a tesztautókat.** Forgalmi adózási szempontból tehát a saját rendeltetészerű használat követelménye elsősorban arra utal, hogy az eszköz nem, pontosabban nem *elsősorban* továbbértékesítési célt szolgál. A számviteli értelmezés ugyanakkor **teljesen ellentétes** a fentebbi forgalmi adózási kezeléssel, olyannyira, hogy ezt a kérdést egy 2012-ben benyújtott, az Sztv. módosításához tett javaslat már kifejezetten jogszabályi szinten rendezzi. Az Sztv. 28. § (3) bekezdéséhez fűzött javaslat rögzíti, hogy „*a készletek között kell kimutatni továbbá (...) d) a használatba vétel időpontjától áruként azokat az értékesítési céllal beszerzett, előállított eszközöket, amelyeket a vállalkozó az értékesítésig (az állományból történő kivonásig) átmenetileg használatba vett.*” A jogszabály-javaslatához fűzött indokolás szerint „*Az Sztv. hatályos szövege alapján nem sorolhatók be egyértelműen azok az eszközök, amelyeket a vállalkozó értékesítési célra szerez be, de átmenetileg használatba veszi azokat. Ide tartozhatnak például az autókereskedések által használt bemutató autók, reprezentációs célú autók, egyes kereskedelmi, bemutatói, kipróbálási célú szolgáló berendezések, vagy egyes speciális, egyedi megrendelésen alapuló munkafolyamat elvégzéséhez szükséges gépek, gyártó eszközök, informatikai eszközök. Ezeket az eszközöket a későbbiekben általában beszerzési értékük alatt, de az eredeti beszerzési ár közelében értékesítik. A javaslat az egyértelmű besorolás érdekében ezen eszközöket a készletek közé, áruként rendeli elszámolni, függetlenül attól, hogy ezen eszközök beszerzése, előállítása és értékesítése között megvalósul azok használata.*”

A fenti példából is kiválóan látszik egyrészt a két jogszabály szemléletéből fakadó különbség, másrészt pedig a két jogszabály, valamint az azokra irányuló jogértelmezések közötti szembenállás. A fentiekben túl érdekes szempont még az is, hogy az Sztv. a rendeltetészerű használatba vétel (más szóval aktiválás) meglétéhez köti a tárgyi eszközként való kezelést, az áfatörvény ugyanakkor nem hivatkozik az aktiválás aktusára. Azaz az áfa szempontjából nem szükséges az aktiválás ahhoz, hogy egy eszköz tárgyi eszközként lehessen minősíteni, ugyanakkor a tárgyi eszközhöz fűzött joghatások (például a figyelési időszak kezdete) már az aktiválás tényéhez és idejéhez kötődik.

A tárgyi eszköz típusai

Azonnal szembeötlő különbség a két fogalomnál az, hogy az áfatörvény csakis ingatlan vagy ingó termék esetén engedi meg a tárgyi eszközként való kezelést, míg az Sztv. szabályai szerint tárgyi eszközök között kell kimutatni egyes vagyoni értékű jogokat is. Ezen kettősség egyrésztől számos kérdést, esetenként pedig adótervezési lehetőséget is felvet, emellett viszont azt is jelenti, hogy a tárgyieszköz-analitikát csakis módosításokkal lehet felhasználni arra, ha az adóalany a tárgyi eszközökre vonatkozó figyelési időszakban köteles a beszerzésekor levont adóját helyesbíteni, például levonási arányszámának módosítása miatt.

Az áfatörvény szabályai szerint tehát vagyoni értékű jog nem tekinthető tárgyi eszköznek. Így például míg egy ingatlan vagy ingó termék beszerzése esetében meghatározott időszakon belül az adóalany köteles figyelemmel kísérni, hogy a tárgyi eszköz milyen mértékben szolgálja adóköteles tevékenységének célját, ezen figyelési kötelezettség a vagyoni értékű jognál nem érvényesül. Hiába beszélünk akár egy nagy értékű szellemi tulajdonról, vagy haszonélvezeti jogról, amely több évig szolgálja a vállalkozási tevékenységet és esetenként – különösen adóköteles és adólevonásra nem jogosító tevékenységet végző adóalany esetében – ténylegesen változhat a felhasználás célja, mégsem kell a beszerzésekor (pontosabban a szolgáltatás-igénybevételkor) a levont áfát helyesbíteni.

Lízingtárgyak kezelése

Bár nem tartozik szorosan véve a tárgyi eszköz fogalmába, de érdemes tisztázni

a pénzügyi lízing tárgyát képező termék tárgyieszköz-kimutatásának kérdését is. A pénzügyi lízing tekintetében a számviteli szabályok egyértelműen rendelkeznek arról, hogy a lízingtárgy a lízingbevevő könyveiben kerül kimutatásra. Igaz ez abban az esetben is, amikor a lízing futamidejének kezdetén biztosra vehető a lízingbevevő tulajdonszerzése (zárt végű lízing), de akkor is, amikor a lízingbevevő tulajdonszerzése nem egyértelmű a lízingszerződés alapján (nyílt végű lízing).

Fontos tisztázni, hogy a lízingügyletnél elválhat egymástól a tárgyieszköz-kezelés számviteli és forgalmi adózási szempontból. Míg számviteli szempontból minden esetben a lízingbevevőnél kell a tárgyi eszközt kimutatni, forgalmi adózási szempontból ez nem így van. Az áfa logikájából az következik, hogy a nyílt végű pénzügyi lízing tárgyát, pontosabban a lízingtárgy felhasználását a lízingbeadó köteles figyelni. Ennek az a magyarázata, hogy a lízingtárgy forgalmi adózási szempontból ugyanolyan módon kezelendő, mint egy bérbe adott eszköz. Ezáltal mind a bérbe, mind a pénzügyi lízingbe adott ingatlan esetében vizsgálendő, hogy az adóalany adómentesen adja-e bérbe az ingatlant, vagy az általános szabályoknak megfelelő áfa-fizetési kötelezettséget választott az ingatlan-bérbeadási tevékenységére. Mivel az ingatlanok figyelési időszaka 20 év, az adófizetési kötelezettség választása pedig 5 évre szól, elvileg előfordulhatna egy hosszú futamidejű ingatlan-lízingszerződésnél, hogy a beszerzést követően a lízingbeadó az adófizetési kötelezettségéről az adómentesség szabályaira tér át, és ha nem tekintendő tárgyi eszköznek a lízingtárgy, úgy akár az ingatlan beszerzését terhelő forgalmi adó jelentős részét (jogosulatlanul) megnyerné. Zárt végű lízing esetén ugyanakkor már megvalósult a termékértékesítés (azaz az adóköteles ügylet), így a lízingbeadó oldalán nem lenne relevanciája a tárgyi eszköz figyelésére vonatkozó követelménynek.

Összefoglalva: míg számvitelileg a pénzügyi lízing esetén a lízingbevevő könyveiben kerül kimutatásra a lízingtárgy, forgalmi adózási szempontból a lízingbeadó köteles a lízingtárgy vonatkozásában a tárgyi eszközökre vonatkozó figyelési kötelezettségének eleget tenni a nyílt végű lízing esetében (azaz ha az eszköz forgalmi adózási szempontból

